

CERETANIA

PERIODIC QUINZENAL
Defensor dels interessos
:: de CERDANYA ::

Preus de Subscripció. 8 pessetes l'any Trimestre, 2 pessetes Número sol: 40 cèntims

DE LA QUINZENA

Per dues vegades, amb pocs dies d'interval, hem hagut d'oïr el toc sinistre. Foc! Foc! Xiulets d'alarma, corredisses d'esverament dins el vent, dins el fred, dins la nit. I els bombers s'han movilitzat i molts ciutadans voluntaris han ajudat.

I els focs s'han apagat i, després, tothom ha dit que no havia estat res. Una botiga cremada, les existències d'un magatzem perdudes...

En efecte: total res de gran. Però, cadascú hi ha fet el seu comentari. Compassiu o irònic. I, fins un altre.

Això és el que s'hauria d'evitar. Les estadístiques de les Companyies d'Assurances ens aprenen que el 90 per cent de les causes dels incendis, són degudes a descuresances i lleugereses dels propis sinistrats. I això ho tindriem de tenir sempre present, sobretot

en una Vila com Puigcerdà on l'edificació empra amb tanta abundor la fusta. Caldria doncs, que exegeressin tots plegats les precaucions.

Ens hauríem de recordar sempre que, més d'una vegada, la nostra Vila ha hagut de sofrir enormes sinistres d'incendis. Que el més inofensiu foc, en té prou amb la coincidència d'un dia de vent o de forta gelada, per abusar tot un carrer de cases. Si no fós la Història que ens ho diu, encara hi deu haver molts puigcerdanesos que es recorden d'aquell formidable incendi del carrer dels Ferrers.

Caldria, doncs, que tinguéssim sempre present que un foc no té pas obligació d'aturar-se a cremar solament les existències d'una botiga. Darrera la botiga hi pot seguir tot un carrer!

V.

Policia em comuniquen que han accedit a la petició que els vareig formular, en el sentit de que s'autoritzi la visita a Puigcerdà, dels francesos que sols venen per a visitar la vila, amb la simple exhibició del carnet d'identitat o altre document a criteri de la policia espanyola, i que s'autoritzi la visita dels espanyols fins a Font-Romeu, amb simples volants fets per la policia de la Frontera.

Al tenir la satisfacció de comunicar-li el resultat favorable d'aquesta gestió, el saluda afectuosament

J. VALLÉS I PUJALS

27 - 2 - 35».

Es amb una veritable satisfacció que donem compte d'haver-se resolt aquest problema fronterer que tantes contrarietats i perjudicis ocasionava a la nostra vila i a la Cerdanya tota. I remerciem al senyor Vallès i Pujals la seva gestió.

MORT SENTIDA. - A la ciutat de Llucmajor (Mallorca), on residia, ha deixat d'existir la mare del merge d'aquesta Vila i bon amic nostre, en Miquel Pomar, el qual en aquesta ben trista avinentesa ha rebut moltes proves d'afecte i de condol, a les quals ens sumem nosaltres.

EL SERVEI DE TRENS. - Possiblement per a fer la guitza als ramaders i pagesos, la Companyia del Nort ha avançat d'una hora la sortida del tren de mercaderies, que fins a final de mes ho feia a les deu i mitja. Amb aquest nou horari i tenint en compte que el servei de duanes no comença fins a les 9, es complica l'existència als expedidors.

Des de fa uns dies ha deixat de presentar-se a l'estació el tren blanc que l'ha visitada diàriament durant un mes llarg, en viatges de proves.

NOTICIARI

El pas per la frontera

Del Diputat per aquesta circumscripció al Parlament de Catalunya, senyor Vallès i Pujals, hem rebut les següents cartes:

«Sr. Director de CERETANIA
Puigcerdà

Distingit amic: he parlat avui amb el Governador General Sr. Portela, de l'assumpte del tancament de la frontera que tant perjudica els interes-

sos d'aqueixa vila, interessant d'ell que dongui les ordres oportunes per a que s'estableixi un règim de tolerància i de facilitats com el que hi havia abans del 6 d'octubre i com el que hi ha avui per anar a Andorra.

El Sr. Governador General m'ha promès atendre aquest prec.

El saluda afectuosament

J. VALLÉS I PUJALS

«Sr Director de CERETANIA

Distingit amic: el Governador General Sr. Portela i el Cap Superior de

L'AJUNTAMENT I LES OBRES.

—Aquesta setmana una brigada municipal ha recomençat les obres d'urbanització de l'Avinguda Garcia Hernández (de l'estació). Sembla que s'acabaran aviat.

Una altra brigada treballa al campanar, on, desafiant les fortes gelades, s'ha reconstruït el terrat a base de ciment armat. Ara es troben amb el problema de baixar la campana gran, o sigui la del rellotge, que està completament esquarterada i que, per aquest motiu, s'ha d'enviar a fondre.

També s'ha acordat la construcció a base de subhasta pública, de la nau que manca a l'escorxador nou.

CARBÓ DE PRATS

El que vulgui carbó d'aquestes mines pot adreçar-se a

CAL PAU DE BOR - LA BARONIA

VISITA D'UN PARLAMENTARI.

—El diputat a Corts per aquesta circumscripció, senyor Melcior Marial, visità la Vila el 5 corrent.

Sembla que els motius del seu desplaçament foren l'interessar-se pels encartats en els fets del 6 d'octubre i, també, per a donar compte a l'Ajuntament de les gestions que ha portat a cap per a obtenir la ràpida resolució de l'afer de portada d'aigües potables de la Font Gran d'Alp i del camí a seguir en l'esdevenidor.

LA MALURIA FRONTERERA.

Se'ns diu que l'Ajuntament ha decidit fer una visita al Governador General de Catalunya, Sr. Portela, per a demanar l'estricta compliment del Tractat dels Pirineus en el què fa referència a la nostra vila. Nosaltres prou voldríem que l'èxit els acompanyés en aquesta gestió, que vé repetint-se fins a l'infinit.

LES OBRES DE LA FABRICA S A LI. I.—Abans d'ahir comença ren els treballs de construcció de la fàbrica esmentada, els quals, però,

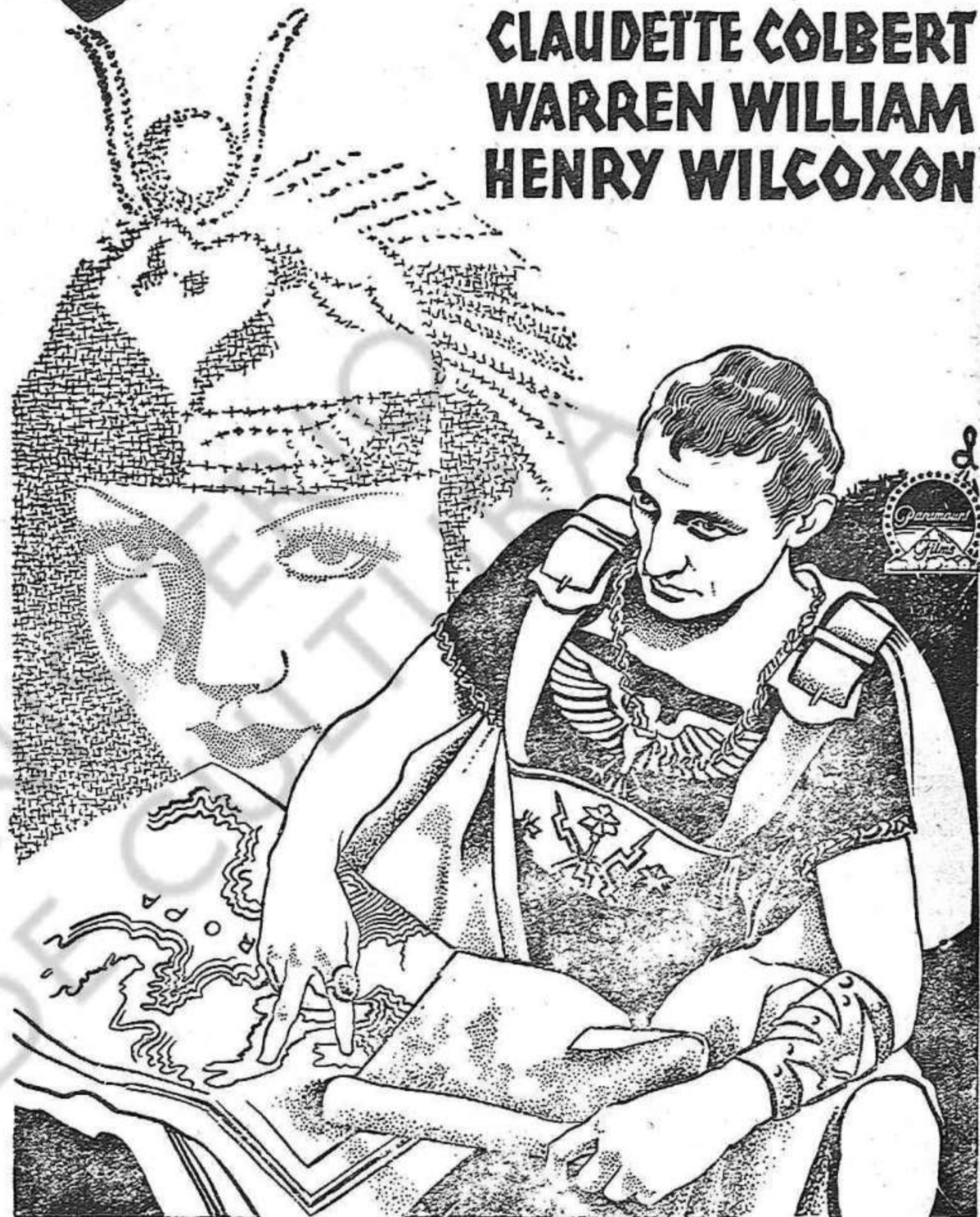
El fauste i la ostentació de la Roma imperial i de l'Egipte faraònic reviscuts en un espectacle de magnitud insospitada.

Aviat en el
**Teatre del
Círcol**

CLEOPATRA

**CLAUDETTE COLBERT
WARREN WILLIAM
HENRY WILCOXON**

de moment, es portaran amb una intensitat força relativa en espera de l'autorització que precisa de la Direcció General de Duanes, per a l'establiment de certes indústries en una zona fronterera. Per aquesta causa es van a començar ara els magatzems i demés edificis auxiliars, deixant la construcció de l'edifici principal per a quan s'hagi obtingut de Madrid aquell permís que actualment s'està gestionant.

LA COLLADA DE TOSES.—Tal com anunciàvem en el nostre darrer número, el mateix diumenge, dia 24 de febrer, restà oberta al trànsit la carretera de Ribes a Puigcerdà, havent-se portat a cap els treballs per a

lograr-ho sense el més lleu ajut oficial. Gràcies a això el moviment turístic automobilístic ha tornat a donar fe de vida en aquesta comarca, si bé en forma atenuada, com és natural, tinguent en compte l'època en què ens trobem.

LA GRIP.—Si bé en forma benigna, l'edidèmia «cariocal» ha arribat fins a la nostra Vila; hi poden haver contribuït els canvis bruscos de temperatura que hem sofert durant aquesta darrera quinzena.

DEFUNCIO.—El dia 26 del passat traspassà la veïna d'aquesta vila, na Dolors Ribas i Pich, vídua de Caralps. Comptava 82 anys.

A l'acte de l'enterrament hi assistí una gran gentada, restant ben palesada l'estima en que era tinguda la finada.

Rebin els familiars de la difunta el nostre sincer condol.

Alexandre BULART i RIALP

ADVOCAT

PUIGCERDÀ
Plaça de Cabrinetty, 20-3er., 3.º

BARCELONA
Balmes, 10 - Entll. Teléfon, 11287.

Per la nostra dignitat

El ministre de Justícia de la República francesa ha enviat una circular als tribunals la qual serà ben apreciada de tots els bons ciutadans als quals interessa el millorament moral i el bon nom del seu país.

A la nació veïna, com a casa nostra mateix, existeixen lleis que prohibeixen els u'tratges a les bones costums i els atemptats públics a la moral. Allí, com aquí, s'han anat relaxant tant aquestes bones normes que les autoritats han de prendre les mesures oportunes, i a això tendeix la circular abans esmentada.

Per deixadesa no s'han aplicat les degudes lleis i per això ha esdevingut aquest desbordament de l'obscenitat que constitueix una veritable persecució a l'honor de les persones i de tot un poble; car no sols es troba en els llocs anomenats de plaer on es va a buscar-la, si que també s'exhibeix per cartells i altres medis als ulls de tothom, i caldria ésser orb per a no veure ho.

Entre els espectacles destinats a les famílies hi veureu intercalats números immorals o pel seu fons o per la seva forma. Dificilment trobareu espectacle on un pare de família pugui portar-hi els seus fills amb tota seguretat. Es que hom pot estranyar-se dels crims que es succeeixen i es multipliquen quan es veu que en una infinitat de cinemes plens d'homes, de dones, de joves i de noies de totes classes es van projectant les escenes més escabroses? Es que podem estranyar-nos de la baixa de la moralitat i de la manca de respecte que es nota, inclús en la joventut femenina?

«Atureu-vos davant d'una llibreria o d'un quiosc diu en J. Civera a Catalunya Social—i veureu el què llegeix la majoria de la gent. Un home que es nodreix deficientment és impossible que tingui l'organisme sà. Una intel·ligència que s'alimenta exclusivament amb les produccions dels escriptors sensuals i materialistes és impossible que estigui ben equilibrada.»

En aquest cas ens trobem a Puigcerdà, l'obscenitat sol·licita als infants al sortir de l'escola; llibres innobles, folletons immorals, revistes infectes.

Estem segurs de que les nostres autoritats tenen els medis per a remeiar molts d'aquests mals, i esperem que faran el possible per la nostra dignitat.

A. P. N.

ES VEN una coneguda i acreditada

Fàbrica de Pastes per a Sopa.

RAÓ: en aquesta Impremta

HOTELLERIE
CERDANE

el màxim confort
dins d'un ambient

cerdà

Vídua SALVAT
Bourg-Madame

FABRICA DE BEGUDES CARBONIQUES
GASEOSES - SIFONS

FRANCESC DAFIS

ELABORACIO ACURADA amb maquinària moderna i productes de primera qualitat

DIPOSITARIA DE LA CERVERA "MORITZ"

FABRICA: Carrer de Florensa — DESPATX: Revolució, 27-Tel. 64

PUIGCERDA

Balanç tràgic

Heus'ací la liquidació de la revolució d'Octubre, segons dades oficials. Heus'ací els resultats d'una revolució que, com totes les revolucions, prometé la felicitat i ha portat el dolor i la misèria.

Es que el 14 d'Abril de 1931, que ens donà la República, produí cap víctima? No. El poble espanyol no necessita la força bruta per canviar un règim; i és que llavors era tot el poble que ho volia. I en tingué prou amb el procediment democràtic del sufragi.

Quan els pobles empren la violència, no són mai tals pobles ni tan sols llurs majories. No són altra cosa que minories andacioses que volen dominar a la massa sigui com sigui.

I el sigui com sigui, sempre donarà tristos resultats!

Morts.—Paisans, 1.051; guàrdia civil, 100; seguretat, 17; vigilància, 2; assalt, 51; carrabiners, 16; exèrcit, 98. Total, 1.335.

Ferits.—Paisans, 2.051; exèrcit i força pública, 900 Total, 2.951.

Incendis, enderrocaments i greus desperfectes.—Edificis públics, 63; esglésies, 58; fàbriques, 26; ponts, 58 carreteres, 31; ferrocarrils, 66; edificis particulars, 730.

Armes recollides.—Llargues, 89,354; pistoles, 33 211; fusells ametralladores, 149; pistoles ametralladores, 98; altres ametralladores, 27; canons, 41.

Municions recollides.—De fusell i escopeta, 97 322; de pistola i revòlver, 255.375; de canó, 1.777.

Explosius.—Bombes, 31.345; petards, 3.507.

Dinamita i altres substàncies.—Cartutxos, 50.585; quilos, 10.824.

Robatoris.—Del Banc d'Espanya, pessetes 14.000.000; altres robatoris i saquejaments, 26.000.000.

PROFESSEUR DE FRANÇAIS

Progreso, 4 - 2.º PUIGCERDA

El Carnaval 1935

Si hem de dir la veritat, estàvem convençuts que enguany la festa carnavalesca seria ensopida. I cada vegada que se'n parlava, abans d'arribar-hi, gairebé tothom era de la mateixa opinió. Però, no ha estat així: durant tots tres dies els teatres Ceretà i el del Círcol s'han vist abarrotats de gent disposada a fer gresca i a distreure's de cabòries...

En dir que la festa no fou ensopida no volem pas dir que no conservés la monotonia que d'uns quants anys en aquesta part se'n ha ensenyorit, no, doncs tret de ballar i ballar, ni una ni altre societat s'han encaparrat a oferir res de nou que pogués cridar l'atenció o que contribuís a la major diversió del públic que hi assistís. Però, com diem més amunt, el públic ha assistit als balls i els ha animat de debò.

Les disfresses també han abundat enguany, encara que no s'han pas distingit pel bon gust. Llevat d'un número insignificant d'elles, les demés no mostren en llur *travesti* gens ni mica d'art, gust o espiritualitat; i algunes n'hi havien que entraven de ple a la nota dels programes que diu: «no seran tolerades les disfresses de mal gust», la qual, per més que rumiem no sabem veure el perquè s'hi fa constar si

El Ball infantil de disfresses del Teatre Ceretà (Fot. Vigué)

tampoc es fa cumplir.

El que fou un veritable èxit en tots conceptes fou el ball infantil de disfresses que tingué lloc en el Teatre Ceretà, i del qual en publiquem una fotografia, tirada pel nostre bon amic Vigué.

Hi prengueren part més de seixanta infants i tots ells, nens i nenes, abillats amb força gust i luxe: alguns, sobretot, eren verament admirables per l'art i propietat amb que anaven vestits. No els detallarem per a no ferir susceptibilitats, ja que sabem que totes les mares dels infants que prengueren part a la simpàtica festa feren els possibles per a que els seus fossin els més vistosos.

A continuació publiquem la llista dels que foren inscrits a la

conserjeria del Casino, lamentant que hi manquin els que arribaren a darrera hora, i dels quals no poguérem prendre els noms.

Carme Ribot	Gitana	Isidre Llanas	Holandès
Margarida Guix	Pagesa catalana	David Moliner	«Zorro» (El Signo)
Eudald Guix	Mickey	Plàcid Moliner	Napoleó
Ramona Guix	Mickey	Josep Prat	Pallasso
Jaume Guix	Pagès	Teresina Prat	Puntaire catalana
Jordi Saura	Cow-boy	Antoni Terris	Apatxe
Lluisa Vidal	Pirata	Jaume Terris	Apatxe
Antoni Ravetllat	Torero	Maria del C. Mosquera	Meravellosa
Antonia Junoy	Ninot de drap	Maria J. Mosquera	Japonesa
Maria Pasquet	Pagesa	Manuel Barnach	Indi
Francina Llambés	Esquiadora	Josep Viladesau	Príncep encisador
Maria Bertran	Pagesa	Andreu Quintana	Turc
Albert Cot	«Botones»	Montserrat Prats	Dama antiga
Núria Colomer	Maruxa	Ramon Orriols	«Botones»
Rosita Pié	Pierrot	Elissa Naudí	Arlequí-Colombina
Josep Calvet	Neuler	Margarida Naudí	Patge
Rosita Calvet	Gitana	Angelina López	«Botones»
Montserrat Cabanas	Florista	Montserrat Peitx	Colombina
Merceneta Ruiz	Fantasia militar	Salvador Bertran	Tirolès
		Rosita Anglada	Gitana
		Josep Serra	Pierrot
		Jaume Bragulat	Rus
		Maria A. Bragulat	Italiana
		Lolita Pujada	Pastora

Climença Guardiola
Bra. Guardiola
Francesc Oliu

Espanyola
Rumba
Organiller

El Casino els obsequià a tots amb un lunch-berenar i una bolsa de bombons.

El Ball Infantil del Ceretà és quelcom tradicional de la casa i ens cal fer tots els possibles per a

que no es perdi, ja que és l'acte més simpàtic del Carnaval i el que va cada any en augment. Enguany s'ha doblat el número dels que hi prengueren part l'any passat.

Durant les festes no s'ha registrat el més petit incident i ens plau fer-ho contar.

NOTICIARI

UN ARBRE TALLAT. L'Ajuntament, després de pensar-s'ho molt (i possiblement encara no s'ho ha pensat) s'ha decidit a tallar un arbre corpulent que hi havia davant de cal Cúcuru, a l'entrada mateixa del passeig de la sèquia. Objecte? Sembla que aquest sacrifici ha estat fet a fi de que els autos puguin agafar la curva ben descaçadament i a tota velocitat. Una bona millora per les criatures que van a jugar en el prat d'En Sedó.

DELS FETS DEL 6 D'OCTUBRE: ALLIBERAMENTS I SOBRESSEI-MEETS.—Amb l'alliberament del Diputat al Parlament de la Generalitat, senyor Xavier Casademunt, que tingué lloc el 2 del corrent per haver estat sobresseïda la causa que se li seguia, es troba actualment en llibertat la totalitat d'encartats, excepció feta de l'anomenat Joan Jordà que està retingut per a respondre d'una causa anterior per baralles.

En el transcurs d'aquests darrers dies s'han presentat a l'autoritat militar els senyors Josep i Salvador Morer i Elisi Blasi, havent-se'ls-hi acor-

dat seguidament la llibertat provisional.

Es diu que s'ha confirmat el processament contra 22 dels encartats, essent aixecat el dels restants, fins a 42.

INCENDIS.—Amb pocs dies d'interval s'han succeït dos incendis a la nostra Vila. El primer a la sabateria de Llorens Bennasar; i el segon al magatzem de vins de Ramon Rovira. El foc fou dominat a la poca estona d'haver-hi acudit el veïnat i els bombers. No ocorregueren, sortosament, desgràcies personals.

Les pèrdues són una mica importants.

BALL.—La novella entitat «Joven-tut Puigcerdanesa» ha organitzat per als diumenges de Quaresma, a la tarda, ball d'orquestra en la sala del Restaurant Reus. El primer tindrà lloc el diumenge vinent.

COSTUMS DEL PALLARS.—El culte folklorista R. Violant i Simona, ha escrit un altre dels seus populars reculls sobre els costums de la page-

sia i dels treballs casolans del Pallars. El darrer que ha arribat a les nostres mans, porta per títol: *Feines casolanes* i tracta de la cria i matança del porc al Pallars Sobirà. *Agricultura i Ramaderia* el publica en forma d'articles, i per la seva amenitat encaixa perfectament entre el copiós sumari de la popular revista el qual està integrat per un estudi de política social agrària de Pelai Negre i Pastell; producció i comerç de les pells de conill, per P. Montagut; *Els alfalsos de secà*, per Isidre Rogent; *Les gallines*, per Miquel Codina i Farré i altres.

L'administració d'aquesta revista, tramet un número de mostra a qui ho sol liciti a Trafalgar, 76, Barcelona.

Darrera hora

L'haver rebut a deshora el cli-xé del Ball Infantil, ens ha fet retardar d'un dia l'aparició d'aquest número.

Això també ha estat causa de que haguem de donar una darrera hora del temps que ens hauríem estalviat de bon grat.

El dissabte començà a nevar, sense que la neu arribés a formar capa; el diumenge s'alternà amb pluja i neu i tampoc es veié la terra blanca. Però, avui dilluns en llevar-nos una capa de neu d'uns 40 centímetres cobria la terra i nevava encara en abundància. El tren de les 9 no ha pogut sortir per manca de corrent, havent-ho efectuat després de l'hora d'arribada del tren correu que no ha arribat tampoc.

A l'hora de tancar l'edició, les 6 de la tarda, la neu arriba a una alçària de 70 centímetres i encara continua nevant. Fa vent i és fa molt difícil transitar pels afores.

El servei d'autos cap a La Seu també ha quedat paralytitzat, no havent pogut travessar ni l'ascendent ni el descendent. Els serveis de telègrafs i telèfons estan interromputs. La corrent elèctrica ha mancat algunes estones i està insegura.

FABRICA D'ARTICLES DE PASSAMANERIA

I TEIXITS DE PUNT NOU ETAT

VENTURA & COT Ltda.

Lincoln, 15 (S. G.)

Teléfono, 72233

BARCELONA

(Vendes exclusivament a l'engrós)

La Cerdanya d'abans guerra

(Memòries d'un estiuejant)

XIII

Núria, quan era vell ermitatge

Montgrony era un ermitatge que tenia tot el regust de la Reconquesta. Des de l'eixida, cara a la plana de Vic, penjada en els contraforts dels penyalars de Gombreny, hom semblava divisar les hosts serraïnes pujant a la conquesta d'aquell niu d'aligots reials, bastit en honor de la Verge. Bastanist, amagat dintre les abrupteses de la serralada del Cadí i de la Canal Baridana, era el gran ermitatge dels aplecs camperols del Llu-sanès i del Bergadà. Els meravellosos paratges que el rodegen, comparables als boscos de Toronto i de Mont Real, deien bé amb les notes de color dels matxos endiumenjats, amb els traginers de gec de vellut i barretina vermella, i amb les pubilles casadores de gipons de seda i faldilles virolades.

En canvi, Núria, era l'ermitatge pobre i humil, el més ascètic de tots. Pobre de vegetació, pobre d'edificacions, abandonat nou mesos de l'any, rodejat de neus, estepa, desert... L'Esglesieta no tenia ors rutilants, ni bronzes esculpturats, ni vitralls transparents. Solament pedres nús, fustams descolorits i reixes ennegrides fetes a cops de mall. Al mig de la vall closa i orfa d'horitzons, l'esglesieta que guardava amorosa la «Verge bruna voltada de soletats», era com un penitent associat pels cilicis dels vents glaçats que feien cruixir a l'hivernada les brancades dels abets centenaris, mentre els isards esporuguits rondaven silenciosos i famolencs entorn de les hostatgeries colgades sota les congestes.

Doncs, allí, segles abans visquéren els ermitans solitaris i els ascetes humils com Sant Gil, degustadors de les mels de la vida cenobita i de la santa conformitat en la pobresa. Allí deguéren morir vençuts per l'inclemència de les hivernades tràgiques, llargues i eternes.

A la primavera, la vall presenciava la lluita èpica dels desglaços. Les allaus rodolaven per les canals de Finestrelles i de Nou Creus, dret cap al fons de la vall, arrossegant còdols i llicorelles. Solament els troncs dels abets solitaris plens de nafres, podien deturar-los a freg de la cinglera. La roca núa continguda per les gleves humides i empesa per la congesta, ja no tenia força per a sostenir l'abet abocat a l'abim. Al fons la tolla cristal·lina del riberal reflectava el brancatge colltorçat del condemnat a mort. I arribava el moment de la tragèdia. Gleves, terres, roques i abets precipitats en la buidor, giravoltaven per anar a morir a les rocateres del Plà de Sallent. Aquest espectacle, procés ininterromput per les forces cegues que van desfigurant el Pirineu, es multiplicava en els paratges de les Nou Fonts, sota del Puigmal i a les vessants de Torre-neules, arreu on les selves d'abetars eren abundoses i monòtones com el text d'un missal gòtic. Però, també tenien el seu contrast. Arribat el bon temps, pel damunt de la massa verda i negra, espuntellava l'arborescència del branquillonatge tendre d'un verd de canari que resseguia fins a la crinera punxada desafiadora del blau del cel. Mentre tant el gran silenci envaïa encara la vall, convertida pel desglaç en una llacuna en

mig de la qual surava, humil, l'Esglesieta de «la Verge bruna voltada de soletats». Així arribava la fugacitat de l'estiu en aquell ermitatge cerdà.

Gent del Conflent i del Rosselló que havien pujat sortejant els carreus de les gorges de Carançà. Gent de la Cerdanya que havien fet el camí pel Pas dels Lladres o per Finestrelles. Gent de terres baixes que havien desafiat amb els peus sangnoses i llatzerats els còdols tallants de la pujada de Cremal, tots es trobaven aplegats a Núria, sense distinció de fronteres, units per la fè viva i patriòtica. Era el temps que pel camí hom admirava la cascada de la Fontalba, lassa de penitències hivernals, abraçar joïosa el riu de Núria, sorollós i brincador, perduda la serietat apresada a les altès muntanyes. Tots dos reunits, formaven les tolles nacarades i fosforescents que inspiraven els poetes romàntics i les cascades de la Cua del Cavall, que devallaven abundoses, com glops de llet, i que xarbotejant esquitxaven als casats de nou que, astorats, feien el camí agafats de les mans, per a demanar a la «Verge bruna voltada de soletats», el fruit esperat de benedicció.

L'espectacle de Núria a l'estiu no s'oblidava mai. Arribaven els camperols de Vic, de Berga i d'Olot, al caient de la tarda, estenallats, rendits, agafats de la cúa dels matxos altius. Dalt dels sillons de vellut carmesí, les pubilles, engiponades de seda, duïen l'ofrena dels ciris guarnits i dels blandons de cera pura. Era la visió de la raça sortida del sí de la terra com una anella robusta de la niçaga. Els revevàvis dels seus àvis ja pujaven a Núria seguint la tradició. Quan els besnets dels seus nets perdessin la tradició de pujar a Núria, la niçaga riscaria de quedar disolta i polvoritzada sense solc a la terra. Aleshores pujarien generacions que no sentirien l'amor al passat i que potser es riurien de la sentimentalitat religiosa. Serien forts pel defora, però, els hi mancaria la fortaleza dels homes que seguien les petjades de les ferradures dels matxos altius...

Aquella gentada s'aplegava cap al tard a l'ermita i escoltava el sermó apocalíptic d'un frare ignot. Després entonava els goigs, amb una cadència desllustrada, com d'humanitat adolorida. En sortir de l'ermita el fred era punyent. Les dones s'envolcallaven amb els mantos i els homes s'entortelligaven el tapaboques al coll. Era l'hora de tancar a les clèdes els ramats de xais que baixaven de Nou Creus. Un toc de corneta avisava als traginers que era arribada «l'hora de donar grà a la burra», mentre els pastors pujaven, amb soroll d'esclops, escala amunt de la rectoria, camí de la cuina fumada, dels cremalls de la qual penjaven els tupins de sopes. Era l'hora de contar les rondalles i de fer gatzara a costa dels caçadors d'isarts.

Setembre arribava amb les boires. A la diada de la Verge els pastors, seguits dels gossos de pel feréstec, organitzaven la processó pels volts del Santuari. Coverts de pells i de samarres, un any va presidir-los la figura ascètica, gairebé transparent, del Bisbe de Perpinyà, monsenyor Carsalade du Pont. Portava solemniàl la mitra i a la mà el bàcul, i beneïa els pastors, somrient, pensant que també era ell un pastor com els ingènus *Manelics* que el voltaven. X. Y. Z.

PAGINA POLITICA

Al Sr. Royo i Villanova

Catedràtic de Dret Administratiu de la Universitat de Valladolid

«Egregi patrici: Us felicitem per haver reemprès la vostra patriòtica tasca de fer nèixer catalanistes allà on no n'hi havia i haver exaltat l'amor patri dels tebis o indiferents. Continueu, que Catalunya us en restarà agraïda. Quan apareixeran aquestes ratlles a la llum, els diaris catalans ja us hauran contestat degudament, però nosaltres, amb tots els respectes que

ens mereix tot un senyor Catedràtic de Dret Administratiu de la Universitat de Valladolid, i suposant que debíeu estudiar en el seu temps dret polític, us volem donar una lliçó d'allò que vós en sou catedràtic. Amb tots els vostres anys, amb tota la vostra saviesa i amb tots els vostres títols oficials encara no heveu après el que és NACIO i el que és ESTAT.

El que vàreu dir que una nació són els soldats i els exèrcits i que Catalunya pel fet de no tenir-los no és nació, no podríeu dir-ho entre persones

de tan sols mitjana cultura, i a desgrat d'això ho engegàreu per ràdio. D'ésser en uns examens d'ingrés a la Facultat de Dret, de fet que us haurien obsequiat amb un suspens amb «amb borles i cintetes», però el públic (!) que us escoltava aplaudí frenèticament; això palesa clarament el seu grau de cultura.

Sàpiga, senyor Royo Villanova, que la nació la constitueix la reunió de pobles units per un mateix idioma, lleis, costums i raça. Catalunya ningú no pot negar que no sigui una nació molt ben definida. L'«Estat» és la unió administrativa dels diferents pobles d'una o varies nacionalitats. Poden haver-hi Estat, com l'espanyol, que apleguen diferents nacionalitats. Hi ha també nacionalitats dividides en diferents Estats, com Catalunya mig partida entre França i Espanya, i tants i tants pobles del centre i orient d'Europa, i fins també hi ha nacionalitats que no són dins de cap Estat, com ocorreix amb la «nació jueva» estesa arreu del món.

Això és un fet; no és lletra morta. Tant és així que la nació desvetlla sempre un amor i un entusiasme, i l'Estat no desvetlla mai res dins l'ànima de cap ésser humà.

I, ara, sols una rèplica per demostrar-li, senyor Royo Villanova, la seva ignorància de la seva afirmació. Si la nació és una conseqüència de tenir exèrcit podria resultar que si Espanya perdés en una guerra i li traguessin els soldats desfent el seu exèrcit, ja deixaria d'ésser nació. Estranya teoria que no creiem la tingui cap més espanyol fora del senyor Royo Villanova, malgrat ésser Catedràtic de Dret. Ara, si vol profunditzar una mica més, li direm que a Catalunya, amb tot i no tenir exèrcit, es manté un amor i un entusiasme per «una cosa» que ell no s'explica i que nosaltres sabem que és amor patri, amor a la nació Catalana.

B. B.

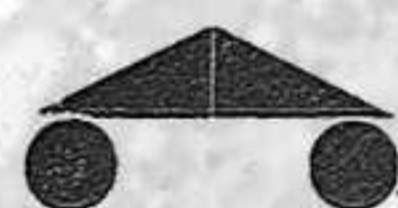
Copiat de *La Dona Catalana*, revista de modes i de la llar.

Els Doctors

ANTONI PAL SOLÉ

i

FRANCESC PANIELLO GRAU

Ofereixen el seu consultori de malalties dels ulls amb llur cirurgia i graduació de la vista.

Visita el primer diumenge de cada mes a l'Hotel Tixaire de Puigcerdà

sabons

BARANGÉ

duren més
renten millor

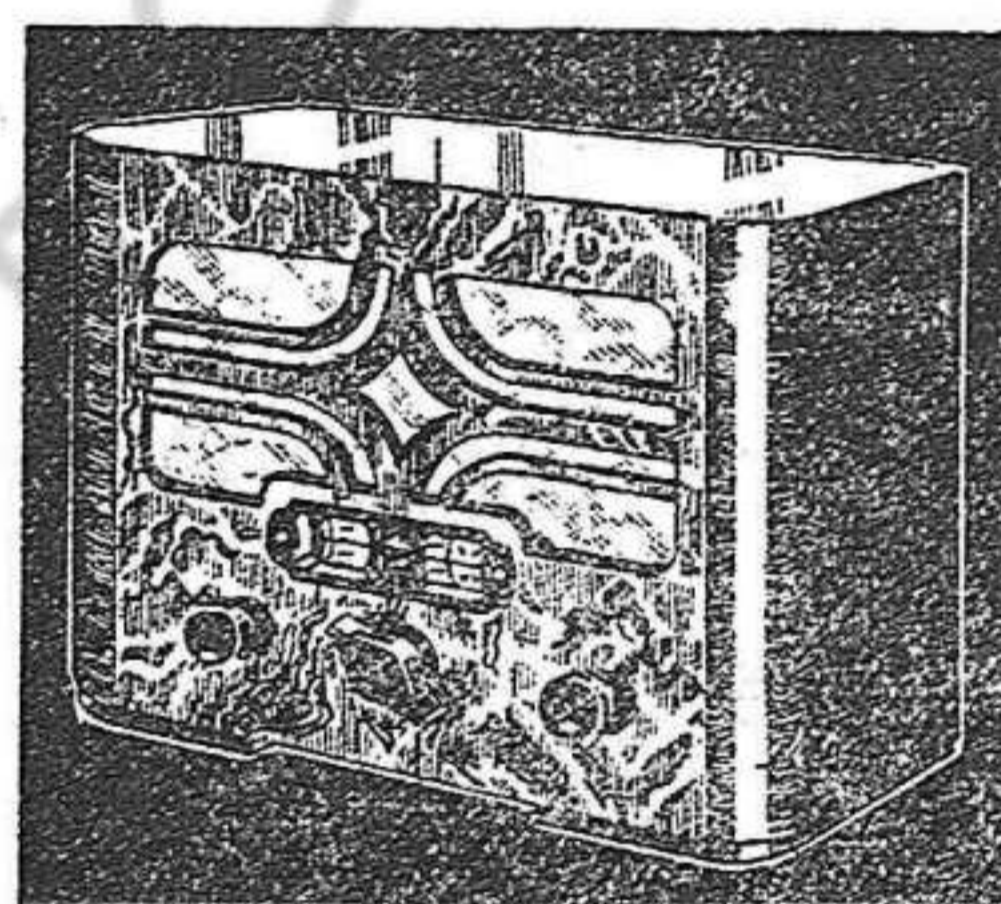
■■■■■■■■

¡Vamos a jugar la última partida!

No. Os deixo; prefiero ir a escuchar mi nuevo «Super-Octodo» 521. Gracias a él sé lo que es un receptor selectivo y musical. Jamás hubiese creído que la T.S.H. hubiera progresado tanto. Si Vd. desea saber lo que es el «Super-Octodo» Philips 521, pida una demostración gratuita a domicilio.

PHILIPS
SUPER-OCTODO 521

Representant oficial
J. REGUANT
Carrer de la Llibertat
Telèfon 78-R
LA CASA DE
L'ELECTRICITAT

HOTEL

Terminus

== TOT CONFORT ==

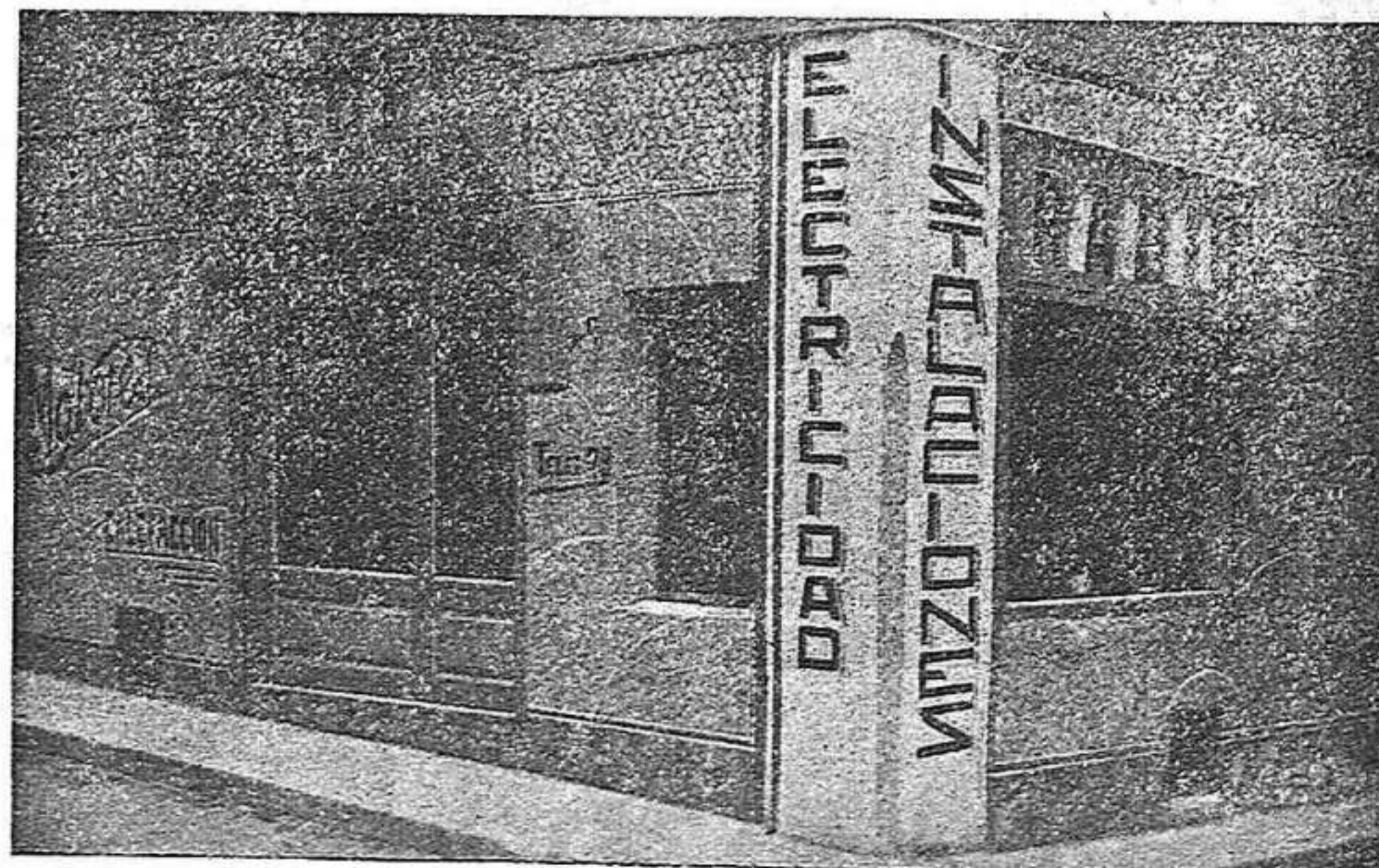
Dayant l'Estació del Transpirenenc
Meravelloses vistes panoràmiques
Cuina excel·lent - Servei acurat
Habitacions Espléndides

PREUS RAONABLES

RICARD ALTIMIRAS

telefon, 8 - PUIGCERDA

ELECTRICITAT J. CLOT ESPANYA, 2

LLUM - FORÇA - CALEFACCIO - RADIO
Instal·lacions de tota mena - Reparacions

Rocalla EL MILLOR MATERIAL PER A CONSTRUCCIONS

TELEFON: 20768 **ROCALLA S.A. BARCELONA** RESEA ESTUDIS 14 y CANUDA 2

Representant per aquesta Comarca: JOAN PEIX - Revolució, 7 - Teléfon, 11-R PUIGCERDA

AVINGUDA SCHIERBECK

Venda de Xalets

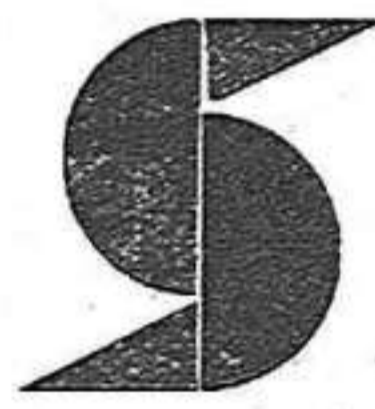
Pagament a terminis i al comptat

Construccions a gust del comprador o ja edificades

Raó:

MIQUEI PONS Procurador Puigcerdà

CARBOLUX

UBSTITUT DE L'ANTRACITA

ense fum

ense suja

ense cendres

EL MES NET

Superioritat en calories sobre els altres combustibles

Infinítament superior a tots els millors aglomerats

De molta duració, poc pes i, per tant, d'economia insuperable

Adresseu comandes a:

Vídua de S. Arró - Telèfon 35 - Puigcerdà

Decorats i Treballs llisos de Guix

Encanyçats ordinaris

Encanyçats Metàl·lics SIMPLEX

els més bons i pràctics

Tots els enguixats són acabats amb guix blanc superior

Per encàrrecs:

Marcel·li FUXET

BOURG-MADAME

RECADER directe de Puigcerdà i sa Comarca a BARCELONA

P. GABAÑACH

dies de sortida de PUIGCERDA: DIMARTS i DIVENDRES a la de la tarda

dies de sortida de BARCELONA: DIMECRES i DISSABTES a les 6 de la tarda

ENCARRECS:

PUIGCERDA

LLIBERTAT, 42 - Telèfon 108,

BARCELONA

RECH, 73 - Telèfon 15028

PETXINA, 6 - Telèfon 17622

SERVEI RÀPID - PREUS ECONÒMICS

CASA CONSTRUCTORA

J. VIÑAMATA

CONSTRUCCIONES DE HORMIGON, LADRILLO Y REPARACIONES EN GENERAL

PROYECTOS Y PRESUPUESTOS GRATIS

Fontanella, 14-1.º, 2.ª
BARCELONA

Encargos: Pza. de los Héroes, 8
PUIGCERDA

JOAN ANGLADA VILARDEBO

ADVOCAT

Exercici en els partits de Puigcerdà i Vic

Despatx a Vic: Riera, 31

URBANITZACIO DEULOFEU

Espaciosos solars per a edificar, en venda, esplèndida situació, prop de l'Estany, sèquia i parc, amb vistes sobre la Cerdanya Francesa i Espanyola, i altres situats prop del Camp de Golf. — Raó: ESTEVE ARRO (Cal Aldran). — PUIGCERDA.

Turistes: A l'estiu i a l'hivern, el **GRAN HOTEL**

TIXAIRE

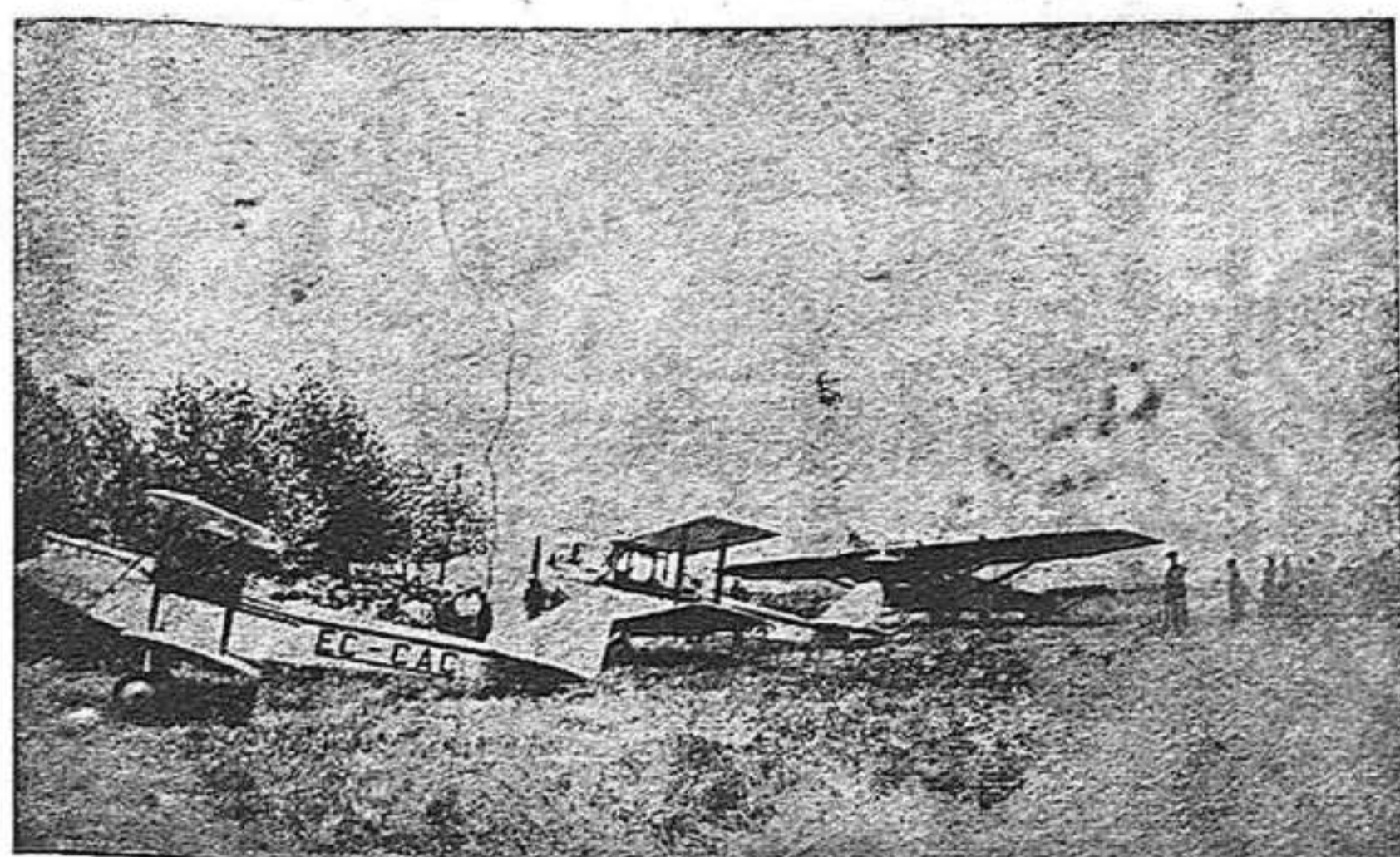
us ofereix el màxim confort dintre d'un ambient luxós i ensems discret

Magatzem de Materials
de Construcció

calc hidràulica
ciments
guix
rajoles, & &

Francesc BARNOLA

Rambla de Josep M.ª Martí
PUIGCERDA

Rajoleria i Teuleria

RICARD TUSET

GRAN ASSORTIT
DE RAJOLS
DE TOTES MENES
Fabricació acurada
Preus mòdics

Font d'En Lleres
PUIGCERDA

Feu fer els vostres impresos en català :: Encarregueu-los en aquesta Impremta

Anónima Alsina-Graells de Auto Transports

Societat General de Serveis Postals i Interurbans

A BARCELONA: Direcció i Oficines, Passeig de Gracia, núm. 18

Despatx de Bitllets, equipatges i encarrecs: Ronda Universitat, 4 - Telèfon 21163

Horari que regeix des del 7 d'Octubre 1934, en les següents línies:

Seu d'Urgell - Calaf - Barcelona

Sortida Seu d'Urgell	12:15	4:00
» Organyà	12:45	4:30
» Oliana	13:30	5:15
» Pons	14:15	6:00
» Torà	14:50	7:00
» Calaf	15:15	7:15
Arribada Barcelona	17:45	10:30 f. c.

RETORN

Sortida Barcelona	14:45	
» Calaf	16:45	12:15
» Torà	17:05	12:40
» Pons	17:45	13:45
» Oliana	18:15	14:30
» Organyà	19:00	15:15
Arribada Seu d'Urgell	19:30	16:00

Barcelona - Puigcerda - Seu d'Urgell

Sortida Barcelona		8:15f.c.	15:15f.c.
» Puigcerdà	7:—	13:—	18:45
» Martinet	7:45	13:45	19:30
Arribada Seu Urgell	8:30	14:30	20:15

RETORN

Sortida Seu d'Urgell	6:45	14:15	17:—
» Martinet	7:30	15:—	17:45
» Puigcerdà	8:15	15:45	18:30
Arribada Barcelona	12:30f.c.	21:00f.c.	

Seu d'Urgell - Andorra - Encamp

Sortida Seu d'Urgell	9:00	15:00	20:—
» Andorra Escaldes	9:45	15:45	20:45
Arribada Seu Urgell	10:00	16:00	

RETORN

Sortida d'Encamp		9:00	12:45
» Escaldes-Andorra	7:30	9:15	13:00
Arribada Seu Urgell	8:30	10:15	14:00